

Urbán János: Néhány egyenlet a diofantikus egyenletek köréből

1. Egy egész hosszúságú négyzetet feldaraboltunk 15 darab 1×1 -es négyzetre és egy nagyobb négyzetre. Mekkora volt az eredeti négyzet oldala?
2. Oldjuk meg az egész számok halmazán a következő egyenleteket:
 - a.) $x^2 + 2xy - 3y^2 = 20$;
 - b.) $6x^2 - xy - 12y^2 = 14$.
3. Oldjuk meg az egész számok halmazán a következő egyenletet:

$$2xy + 3y^2 = 24.$$

4. Oldjuk meg a pozitív egész számok halmazán:
 - a.) $x(y + 1)^2 = 243y$;
 - b.) $x^2 - xy + 2x - 3y = 11$.
5. Oldjuk meg az egész számok halmazán a következő egyenleteket:
 - a.) $x(x + 1) = 4y(y + 1)$;
 - b.) $x(x + 1)(x + 7)(x + 8) = y^2$.
6. Oldjuk meg a pozitív egész számok körében a következő egyenletrendszer:

$$\begin{aligned}x + yz &= 19 \\x + y + z &= 14\end{aligned}$$

7. Hány megoldása van az egész számok körében a következő egyenletnek

$$x^2 - y^2 = 2^{100}?$$

8. Oldjuk meg a pozitív egész számok halmazán:

$$3^x - 2^y = 1.$$

9. Két szomszédos pozitív egész szám köbének különbsége n^2 ($n > 0$, egész). Igazoljuk, hogy n két négyzetszám összege. (Például: $8^3 - 7^3 = 512 - 343 = 169 = 13^2$, $13 = 2^2 + 3^2$.)
10. Vizsgáljuk egyszerre a következő két egyenlet megoldásait az egész számok halmazán:

$$\begin{aligned}x^2 - 2y^2 &= 1 \\x^2 - 2y^2 &= -1.\end{aligned}$$

Igazoljuk, hogy ha $(a; b)$ megoldása az egyik egyenletnek, akkor $(a + 2b; a + b)$ megoldása a másik egyenletnek és fordítva.

Mutassuk meg ennek alapján, hogy mindkét egyenletnek végtelen sok megoldása van.

11. Mutassuk meg, hogy az $x^2 - 2y^2 = -1$ egyenletnek végtelen sok olyan megoldása van az egész számok halmazán, ahol x és y is páratlan szám.
12. Igazoljuk, hogy végtelen sok olyan derékszögű háromszög van, amelynek oldalhosszait egész számokkal lehet megadni, és a két befogó hossza két szomszédos egész szám.
13. A következő két egyenlőség nyilván igaz:

$$1 + 2 = 3$$

$$1 + 2 + 3 + \dots + 13 + 14 = 105 = 15 + 16 + 17 + 18 + 19 + 20$$

Adjunk meg végtelen sok olyan n -et, amelyre teljesül, hogy az első n pozitív egész szám összege egyenlő a következő néhány szám összegével.

14. Igazoljuk, hogy az

$$x^2 - xy - y^2 = \pm 1$$

egyenleteknek végtelen sok megoldása van a nemnegatív egész számok halmazán. (Mutassuk meg, hogy $(0; 1)$ megoldás, és ha $(a; b)$ megoldás, akkor $(a + b; a)$ is megoldás.)

15. Írjuk fel a Pascal háromszög 14. és 15. sorát, és figyeljük meg, hogy $\binom{15}{5} = \binom{14}{6}$. Mutassuk meg, hogy végtelen sok olyan $x, y > 0$ egész szám van, amelyre teljesül, hogy $\binom{x}{y-1} = \binom{x-1}{y}$.